

חומרת איסור בישולי נכרים

הגאון הרב שלמה זלמן אוירבך זצ"ל

ועתה בדורותינו נתרבו נשואי התערובת ר"ל, בפרט בארה"ב, באופן שלא היה מעולם בכלל ישראל, ובודאי שומה עלינו לחקור ולפשפש איכא נהייתה הרעה הגדולה הזאת. אכן כבר גילו לנו חכמינו ז"ל להדיא שורש הדבר, ואמרו שהגורם לנישואין עם גויים ר"ל הוא אכילת פיתם וינם, כמבואר בגמ' ¹ וטוש"ע², והנה תחת שישמרו מכל עוז על גדרות חז"ל הללו הורגלו בדורותינו לחתור ולחפש אחר כל מיני קולות בזה, אשר הם ודאי נגד רצון חז"ל, וגברה המכשלה כאשר נמשכו איזה מן המורים במדינות חז"ל להקל קולות גדולות ביותר. סוף דבר אין אנו נזהרים לדאבוננו כראוי באלו העניינים, וראיה ברורה לזה הוא עצם המצב המחריד וה"טראגדיע" הלזו של נשואי התערובת, שהורו לנו חז"ל בבירור שהגורם לזה הוא בישולי עכו"ם ויין נסך כנ"ל.

והנה בכל פזרות ישראל קמו אנשים נכבדים יראי ה' ורבים בפעולות גדולות ועצומות למניעת נשואי תערובת, אבל עדיין לא נושענו מהצרה הגדולה הזאת, ויש לדעת כי הסבה לכך היא כי בו בזמן שמתאמצים להציל הנפשות מלהיטמע בין הגויים ר"ל, עדיין ממשיכים לאחוז בכל אותן קולות שהן ההיפך הגמור מרצון חז"ל בתקנותיהם.

ולכן העצה היחידה לכך היא לילך מן הקצה אל הקצה, ולהחמיר עד מקום שידנו מגעת.

ואע"פ שאנו בני אשכנז יוצאים ביד רמ"א ואיננו זזים מהוראותיו, עכ"ז כדאית היא הצלת ישראל שנדחוק בשבילה כל שאפשר במה שהקל הרמ"א, ונחמיר בכל ענייני בשול עכו"ם כמעט כשיטת הב"י, וכגון ב' הלכות:

הא' דהקיל הרמ"א³ בהדליק הנכרי את האש מאש של ישראל, שיש להחמיר דאם הבעיר הישראל אש קטנה ("פיילוט") מותר שידליק ממנה הנכרי תחת סיר אחד בלבד, אבל אם בא להדליק האש תחת סיר נוסף צריך הישראל להדליק שוב את האש הקטנה ("ה"פיילוט") וכן על כל סיר וסיר.

* מתוך הספר שערי הוראה, יורה דעה.

1. ע"ז ל"ה ע"ב.

2. סי' קי"ג.

3. יו"ד סי' קי"ג ז.

והב' בהא דהתיר הרמ"א⁴ דסגי בהכשרת התנור פעם אחת אם לא יעמוד בלא היסק אפי' כמה ימים, דבזמננו עלינו להחמיר בדבר ולהכשיר רק מה שהיה כבר בתוך התנור בשעת ההכשר ותו לא⁵.

ובאמת אם יתנו אחינו בני ישראל אל לבם ויבינו גודל הסכנה שיש בהקולות הללו, יתאמצו להעמיד ממונים ומשגיחים בכל מפעל ומפעל, שהיא התקנה הטובה ביותר, ואם אין זה באפשרי יעשו עכ"פ במדת האפשר.

אשריכם אם תצליחו לקיים העצות והגדרים הנכונים ברוח כוונתם האמיתית של חז"ל, ואם תמנעו בישול עכו"ם בין אהב"י היראים והחרדים לדבר ה', תצילו ע"ז את זרע בית ישראל הרחוקים משמירת התורה מלהטמע בין הגויים רח"ל, וגדול יהיה שכרכם מן השמים.

4. סי' קי"ב ס"י.

5. עיין ערוך השולחן יו"ד סי' קי"ג ס"ד דדברי הרמ"א הם לעניין דיעבד.